

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 738/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária**, Červeňova 15, Bratislava, IČO 47 244 895, zastúpenej advokátkou JUDr. Katarínou Drobnou, LL.M., Kozia 29, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava III (pôvodne Okresný súd Bratislava III) v konaní vedenom pod sp. zn. 26Cb/261/2018 v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 239/2022 z 28. júna 2022 a postupu Krajského súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. 2Cob/85/2021 a sp. zn. 2Cob/142/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v napadnutom konaní (pôvodne konanie vedené okresným súdom) v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 239/2022 z 28. júna 2022, ako aj postupom krajského súdu v napadnutých konaniach. Sťažovateľka navrhuje uloženie príkazu krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, ako aj priznanie finančného zadost'učinenia 5 000 eur s uložením povinnosti jeho úhrady mestskému súdu a priznanie finančného zadost'učinenia 4 000 eur s uložením povinnosti jeho úhrady krajskému súdu. Sťažovateľka zároveň navrhuje uložiť mestskému súdu a krajskému súdu povinnosť nahradiť trovy konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v napadnutom konaní vedenom mestským súdom (pôvodne okresným súdom) v procesnom postavení žalobkyne, ktorá sa žalobou zo 6. februára 2018 domáhala proti žalovanému zaplataenia sumy 5 280 eur s príslušenstvom z titulu neuhradenia faktúry za poskytnuté právne služby.
3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 26Cb/261/2018 z 30. októbra 2019 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sťažovateľke 613,63 eur s príslušenstvom a vo zvyšku žalobu zamietol. Zároveň priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 78,90 %.
4. Krajský súd rozsudok okresného súdu z 30. októbra 2019 uznesením sp. zn. 2Cob/85/2021 z 25. septembra 2023 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie.
5. Spis bol mestskému súdu, na ktorý prešiel výkon súdnictva z dôvodu implementácie tzv. súdnej mapy, vrátený 23. októbra 2023, ktorý rozsudkom zo 4. marca 2024 žalobu zamietol a žalovanému priznal proti sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
6. Rozsudok mestského súdu zo 4. marca 2024 bol potvrdený na odvolanie sťažovateľky ako vecne správny rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2Cob/142/2024 z 30. septembra 2025. Konanie vo veci žaloby bolo právoplatne skončené 16. novembra 2025.

II. Argumentácia sťažovateľky

7. Podstatou argumentácie je námietka existencie zbytočných prietahov v napadnutých konaniach vedených mestským súdom a krajským súdom. Podľa sťažovateľky mestský súd a krajský súd konajú v jej veci neehospodárne, nesústredene a neefektívne, keďže v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie z 30. októbra 2019 bol zrušený uznesením krajského súdu z 25. septembra 2023.
8. Krajský súd vo veci rozhoduje druhýkrát, pričom spis bol na rozhodnutie o odvolaní predložený súdu 28. augusta 2024, no o odvolaní nebolo dosiaľ rozhodnuté.
9. Zaplataenie dlžnej sumy patrí podľa sťažovateľky do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov, pričom po právnej stránke takéto spory nemožno považovať za zložité. Podľa sťažovateľky ona sama k predĺženiu konania neprispela.
10. Keďže konanie vo veci prebieha už 7 rokov a 7 mesiacov, pričom sudy konajú nesústredne a neefektívne z dôvodu existencie kasačných rozhodnutí, ktoré si vyžiadali opätovné rozhodovanie vo veci, sťažovateľka zastáva názor, že ústavná sťažnosť je dôvodná. Odvolací súd o odvolaní nerozhodol ani po uplynutí obdobia jedného roka (spis bol predložený v auguste 2024), čo nemožno považovať za ústavne konformnú dĺžku odvolacieho konania, keďže ústavným súdom akceptovateľná doba rozhodovania odvolacieho súdu je jeden rok (IV. ÚS 559/2021).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka existencie zbytočných prietáhov v napadnutých konaniach vedených mestským súdom (pôvodne okresným súdom) a krajským súdom.

13. Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že argumenty v ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase jej podania takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 190/2019).

14. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

15. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 22/2016) spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

16. Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti veci ústavný súd uvádza, že v napadnutom konaní sa sťažovateľka domáha zaplataenia peňažnej sumy z titulu odmeny advokáta za poskytovanie právnych služieb proti bývalému klientovi. Z pohľadu ústavného súdu nejde o vec právne ani fakticky zložitú (m. m. IV. ÚS 239/2022).

17. Povaha veci z hľadiska jej významu pre sťažovateľku rovnako nie je takou závažnou, aby si vyžadovala osobitný, resp. výnimočný prístup súdu z hľadiska rýchlosti jeho rozhodovania. Ide o bežný obchodnoprávny spor medzi dvomi podnikateľskými subjektmi.

III.1. K namietanému porušeniu práv na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom mestského súdu v napadnutom konaní po nadobudnutí právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 239/2022 z 28. júna 2022:

18. V súvislosti s kritériom správania samotnej sporovej strany – sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že nezistil v konaní pred súdom prvej inštancie také skutočnosti, ktorého by odôvodňovali záver o tom, že sťažovateľka samotná prispela k predĺženiu napadnutého konania.

19. V súvislosti s posúdením postupu samotného súdu prvej inštancie ústavný súd z prehľadu procesných úkonov vykonaných vo veci zistil, že v čase po nadobudnutí právoplatnosti nálezu ústavného súdu (júl 2022) sa spis z dôvodu podaného odvolania nachádzal na krajskom súde. Mestskému súdu bol spis vrátený v októbri 2023, a to z dôvodu kasačného rozhodnutia odvolacieho súdu, pričom mestský súd vo veci opätovne rozhodol už v marci 2024, t. j. po uplynutí 4 mesiacov.

20. Kasačným uznesením krajského súdu z 25. septembra 2023 bol v poradí prvý rozsudok okresného súdu zrušený z dôvodu existencie vady zmätočnosti spočívajúcej v nepreskúmateľnosti, resp. nedostatočnosti odôvodnenia meritórneho rozhodnutia. Súčasťou už stabilnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu je pritom názor, podľa ktorého čas konania na inštančne nadriadenom súde v prípade zrušenia rozhodnutia z dôvodu nepreskúmateľnosti alebo inej procesnej vady majúcej za následok porušenie práva strany na spravodlivý proces ide na „vrub“ súdu, ktorému sa rozhodnutie zrušilo (m. m. I. ÚS 59/2023, I. ÚS 451/2022, I. ÚS 725/2024). S prihliadnutím na krátku dobu, ktorú súd prvej inštancie potreboval, aby vo veci opätovne rozhodol, nemôže byť však táto vada zmätočnosti sama osebe ani s prihliadnutím na dobu rozhodovania odvolacieho súdu dôvodom na záver o tom, že postup súdu prvej inštancie nesmeroval efektívne k odstráneniu právnej neistoty sporových strán.

21. Neefektívna činnosť spočívajúca vo vydaní zmätočne vadného meritórneho rozhodnutia tak s prihliadnutím na skutočnosť vydania v poradí druhého meritórneho rozhodnutia už po štyroch mesiacoch od predloženia spisu nedosahuje takú intenzitu, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o opätovnom porušení základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo viedlo ústavný súd k odmietnutiu relevantnej časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

III.2. K namietanému porušeniu práv na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom krajského súdu v napadnutých konaniach:

22. Sťažovateľka namieta vo vzťahu k odvolaciemu konaniu skutočnosť nerozhodnutia odvolacieho súdu ani po uplynutí obdobia jedného roka.

23. Ani v súvislosti s napadnutými konaniami krajského súdu nezistil ústavný súd v správaní sťažovateľky také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o tom, že sťažovateľka prispela k ich predĺženiu.

24. Z prehľadu procesných úkonov vykonaných vo veci vyplýva, že o odvolaní proti v poradí prvému meritórnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie rozhodoval odvolací súd dva roky (október 2021 až september 2023). Po vydaní v poradí druhého rozsudku mestského súdu bola vec opätovne predložená krajskému súdu, ktorý o odvolaní rozhodol po uplynutí 13 mesiacov (august 2024 až september 2025). Celková doba rozhodovania odvolacieho súdu teda predstavuje 3 roky.

25. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu (III. ÚS 421/2017, III. ÚS 106/2018) vyplýva premisa zdôrazňovaná aj sťažovateľkou o ústavnej akceptovateľnosti dĺžky odvolacieho konania. Je však nevyhnutné zdôrazniť aj to, že pojem „zbytočné priet'ahy“ je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne, a to pri súčasnom zohľadňovaní konkrétnych okolností veci. Takouto podstatnou okolnosťou v tu prejednávanej veci je to, že dĺžku konania krajského súdu o odvolaní smerujúcom proti rozsudku okresného súdu z 30. októbra 2019 je nevyhnutné pre existenciu zmätočnosťnej vady rozsudku okresného súdu z 30. októbra 2019 pričítať na ťarchu súdu prvej inštancie, čo ústavný súd aj zohľadnil v časti rozhodovania o ústavnej sťažnosti smerujúcej proti postupu súdu prvej inštancie (bod 20 tohto uznesenia).

26. Pokiaľ sťažovateľka namieta aj to, že v poradí druhom odvolacom konaní rozhoduje krajský súd o odvolaní v neprimeranej lehote presahujúcej jeden rok, ani tejto námietke nemožno prisvedčiť. Zo skutočností popísaných v bode 24 tohto uznesenia vyplýva, že krajský súd vo veci rozhodol po uplynutí 13 mesiacov, čo nemôže samo osebe predstavovať dobu, ktorá podstatne prekračuje sťažovateľkou poukazovanú dobu jedného roka.

27. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru ESĽP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok ESĽP z 15. 10. 1999, č. 26614/95, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, č. 32967/96, body 64, 65 a 66), čo je požiadavka, ktorú odvolacie konanie vo svojej súhrnnej dobe napĺňa. Navyše konanie vo veci sťažovateľkou podanej žaloby je v súčasnosti už právoplatne skončené.

28. Z už uvedených dôvodov, prihliadajúc na už popísané osobitné skutočnosti, sú argumenty uvádzané v ústavnej sťažnosti nespôsobilé viesť k záveru o tom, že postupom krajského súdu

v napadnutých konaniach došlo k porušeniu práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, čo viedlo ústavný súd k odmietnutiu relevantnej časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

29. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uvedených v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu